
HİRVATİSTAN'IN AVRUPA BİRLİĞİ İLE MÜZAKERE SÜRECİNDEKİ SLOVEN ENGELİ KALKIYOR

Erhan TÜRBEDAR

12.04.2009

TEPAV Balkan Çalışmaları Koordinatörü
17 Eylül 2009

Hırvatistan Başbakanı Jadranka Kosor ile Sloven meslektaşları Borut Pahor, iki ülke arasında 18 yıldır süren sınır anlaşmazlığının çözüm şekli konusunda anlaşmaya vardı. 11 Eylül 2009'da yapılan açıklamada, iki ülke başbakanı sınır anlaşmazlığını çözmek için tahkim yoluna gideceklerini bildirdi. Bunun yanında Slovenya Başbakanı Pahor, ülkesinin Hırvatistan'ın Avrupa Birliği müzakere sürecini bloke etmekten vazgeçmesi için gerekli girişimleri başlatacağının müjdesini verdi.

Hırvatistan ve Slovenya arasında uzun süreden beri devam eden sınır sorunu nihayet çözüm yoluna girdi. Hırvatistan Başbakanı Jadranka Kosor ile Slovenya Başbakanı Borut Pahor'un sorunu aşmak doğrultusunda sergiledikleri yapıcı tutumlar sayesinde iki ülke arasındaki ilişkilere yeni bir sayfa açıldı.

Hırvatistan ile Slovenya yaklaşık 18 yıldır Dragonya nehri boyunca uzanan altı kilometrelik bir sınır bölgesi için çekişip duruyor. Söz konusu kara bölgesi yüzünden, iki ülke arasındaki deniz sınırı sorunu da çözüme kavuşturulamıyor. Zaman zaman iki ülke arasında diplomatik gerginliklere neden olan sınır sorunun denizle ilgili kısmı, baştan beri Slovenyanın odağında yer aldı. Sloven yetkililer, İtalyan veya Hırvat karasularından geçmek zorunda kalmadan uluslararası sulara bağımsız bir çıkış elde etmenin peşinde olduklarını hiçbir zaman gizlemedi. Hırvatistan yetkilileri ise, kendilerine ait olarak gördükleri deniz sularından Slovenyanın lehine vazgeçmeye yıllardan beri isteksiz davrandı. Sınır sorunu yüzünden gerginlik tırmanışa geçince, Slovenya Aralık 2008'de Hırvatistan'ın Avrupa Birliğiyle müzakere sürecini bloke etmeye başladı. Bu çerçevede dokuz müzakere başlığının kapatılması, beşinin ise açılması engellendi. Böylece, Hırvatistan ile Slovenya arasındaki sınır sorunu Brükseli yakından ilgilendiren bir soruna dönüştü.

Brüksel, Slovenya ile Hırvatistan'ı uzlaştırmaya çalıştı, ancak bu iki ülkenin liderleri karşılıklı kabul edilebilecek bir çözümü üretmek yerine, kamuoylarını memnun edecek adımları atmayı tercih etti. Bunun neticesinde, Zagreb ve Lubliyananın görevlendirdiği heyetler arasında yürütülen müzakereler 15 Haziran 2009'da tamamen durdu. Dahası, Slovenyanın davranışını ve sınır sorunu karşısında Avrupa Birliğinin tutumunu protesto ettiğini gerekçe gösteren Hırvatistan Başbakanı Ivo Sanader görevinden istifa etti.

Jadranka Kosor, Sanader'in görevini devralır devralmaz, 31 Temmuz 2009'da Slovenya başbakanıyla sınır müzakerelerini yeniden başlattı. Kısa bir süre sonra, içeriği medyadan gizlenen bir uzlaşma metni üzerinde çalışıldığı açıklandı. 11 Eylül 2009'da ise Hırvatistan ve Slovenya başbakanları düzenledikleri ortak basın toplantısında, sınır anlaşmazlığının çözüm şekli konusunda anlaşmaya vardıklarını duyurdu.

Şimdilik Slovenya ve Hırvatistan başbakanlarının üzerinde çalıştıkları ve her iki ülkenin meclisleri tarafından onaylanması gereken olan metnin içeriği hakkında fazla bilgi bulunmuyor. Bir tek sorunun çözümü doğrultusunda, daha önce Avrupa Komisyonunun önerdiği tahkim yolundan da

istifade edileceği ve Hırvatistanın Avrupa Birliği yolundaki Sloven engelini kaldırılacağı biliniyor. Bununla ise bir bakımdan iki ülke arasında var olan sınır sorunu, Hırvatistanın Avrupa Birliği yeliğine ilişkin süreçten tamamen ayrılmış oldu.

Daha önce son derece katı tavır sergileyen Slovenyanın söz konusu sınır sorunu karşısında tutumunu yumuşatmış olması, Lubliyananın büyük baskılar altında kalmış olabileceğini düşündürüyor. Nitekim Slovenleri ikna etmek konusunda sadece Brkselin değil, Vaşingtonun da aktif adımlar attığı ifade ediliyor. Son zamanlarda Avrupa Birliği kurumlarında reform ngren Lizbon Anlaşmasına ilişkin süreci yeniden canlandırmaya alışan Brüksel, Slovenya-Hırvatistan sınır sorununa da daha kararlı bir şekilde el atmakla, adeta Birliğin bu konularda sarsılan imajını yeniden toparlamaya alışıyor.

Hırvatistan Başbakanı Kosor, askıya alınan Avrupa Birliği ile müzakerelerin iki-üç hafta sonra yeniden başlatılmasını bekliyor. Hırvatistanın başmzakerecisi Vladimir Drobnyak ise, 2009un sonuna kadar dokuz müzakere başlığının açılacağını, -dört başlığın da kapatılacağını mit ediyor. 2011 yılını ise Hırvat yetkililer Avrupa Birliğine tam üyelik tarihi olarak hedefliyor. Ancak bunun gerçekleşebilmesi için Hırvatistanın eski Yugoslavya Uluslararası Ceza Mahkemesiyle işbirliği, adli reformlar ve yolsuzluklara karşı mücadele alanlarında ilave adımlar atması gerekiyor.

Kaynak/Source: